

Anni Albæks prædiken 7. søndag efter trinitatis

Taler

Anni L. Albæk
Sognepræst i
Møllevangskirken

Dato

23. juli 2023

Sted

Møllevangskirken

Omstændigheder**Prædikentekst**

Lukasevangeliet kapitel 19, vers 1-10

Vi har alle brug for, at der er nogen, der får øje på os, og ser på os med milde og tilgivende øjne. Vi har brug for at blive set som dem vi er, og kaldt ud i livet. Det heler det brudte i os, når vi bliver set på, på den måde.

Men vi har derimod ikke brug for, at der er nogen, der afslører os eller blotlægger os. Det skaber nemlig skam, og heler ikke – det skaber blot større ar i os. Det river os i stykker.

Det hele handler om, hvordan vi bliver set på – det handler om motivet. For om vi bliver set med alt, hvad vi rummer eller afslører, så er det, det samme menneske, der står i centrum. Men hvor det ene blik, ser og stadigvæk elsker, så det andet blik og foragter.

Som Zakæus, der bliver set på begge blik. Flokken ser ham med skammes blik – fordømmelsens blik. De kan ikke lide ham, fordi han snyder. Og fordi de laver den antagelse, at de valg, du træffer 1:1 siger noget om, hvem du er som menneske. Og så er der Jesus, der også ser Zakæus med alt, hvad han er, og ser at han snyder. Men Jesus ser også potentialet – mulighederne i ham – ser ham med nådige øjne, og det forandrer ham.

Hver gang jeg læser Zakæus, så dukker der et eventyr op i mine tanker, nemlig "Kejserens nyde klæder" af H.C. Andersen. Eventyret handler som bekendt om en kejser, der gik mere op i sit udseende end om sine opgaver.

En dag kommer der to bedragere til slottet, der påstod at de kunne væve det smukkeste stof med de smukkeste mønstre. Men stoffet havde den evne, at var man dum eller duede man ikke til sit embede, så kunne man ikke se stoffet.

Kejseren tænkte, at ved at eje de klæder på, kunne han komme til at kende alle i sit rige. Ja, han tænkte nok, at han kunne afsløre dem.

Så derfor gav han væverne besked på at begynde at væve. Og det gjorde de.

Rygtet om væverne gik i hele byen, og alle var så nysgerrige efter at se klæderne, og endnu mere efter at se, hvor dum deres nabo var.

Kejseren sender indtil flere af sine embedsfolk ud til væverne, for at se, hvordan det går med arbejdet. Men ingen af dem, han sender ud, kan se stoffet, fordi væverne jo er bedragere. De vævede ikke andet luften sammen, men ingen ville afsløres som dumme, så derfor spillede kejserens folk komedie og lod som om de kunne se stoffet.

Og alle i byen talte om stoffet.

Da gik kejseren ud for at se det, og selvfølgelig kunne han heller ikke se stoffet, for hvem kan se luften? Men også han priste tøjet i høje toner, og alle omkring kejseren gjorde det samme. Og væverne fik medaljer for deres arbejde, og tilmed en titel af væverjunkere.

Dagen oprandt, hvor stoffet var færdigt, og var "syet" til klæder til kejseren.

Og væverne kom med det, og klædte kejseren på, og da ville han gå i parade gennem byen. Og sådan skete det, at kejseren, uden en trevl på kroppen, gik gennem byen og blev beundret af alle for det smukke tøj.

Ja, lige indtil et lille barn ser ham og udbryder: Men han har jo ikke noget på.

Og de ord gik gennem folket, der til sidst alle som en råbte: Men han har jo ikke noget på.

Sådan lyder eventyret af H. C. Andersen, som jeg er sikker på, at mange af jer kender.

Barnet, der symboliserer det menneske, der endnu ikke er påvirket af andres meninger om det, da det alene har oplevet kærligheden, siger det, som ingen andre tør sige af frygt for at blive lukket ude, skammet ude eller ikke hører til.

Det er ikke fordi de mennesker, der er omkring kejseren er onde, men frygten fylder mere i deres liv. De er måske selv blevet sårede, og er bange for at blive det igen. Så de skyr sandheden.

Men barnet ser sandheden, og er ikke bange. Barnet tør være i livet med sandheden og en tro på, at man som menneske stadigvæk går an, slår til og hører til, selvom man siger det, man ser.

Det eventyr minder på nogle måder om Zakæus fortællingen.

Zakæus er også udsat for et bedrag, som alle spiller med på; nemlig den, at vores handlinger definerer os. Ud for den tankegang, vil man mene, at fordi Zakæus har handlet slet, så er hans sjæl også slet. Zakæus er udenfor gruppen og sammenholdet. Man kan med et moderne ord sige, at han er udsat for voksenmobbning.

Og ingen siger noget, for alle er bange for at blive sat ved siden af Zakæus og dermed uden for gruppens trygge ramme.

Men der bliver vi narret, som folket i eventyret bliver narret af væverne. For der er ikke noget stof.

Zakæus er ikke udenfor gruppen, og har aldrig været det. For Jesus kalder Zakæus ud i livet igen, og ind i fællesskabet ved at inviterer sig selv som gæst i hans hjem. Det er ikke engang Zakæus, der skal ind i Jesus liv – nej. Jesu kommer lige ind i Zakæus' liv, og er med ham. Jesus sætter kærligheden forrest, og lader ikke de dumme valg, som Zakæus har truffet være det sidste, der er at sige om ham. Han giver ham en chance – en mulighed for at blive sig selv på en bedre måde.

Zakæus skal ikke blive til det, vi sådan lidt med en floskel ”et bedre menneske”. Nej, han skal være sig selv, og det på en anden måde end, han var før.

Og det bliver han. Med det samme. Spontant om man vil.

For da Zakæus bliver set – ikke med fordømmelse eller had, men med mildhed og tilgivelse, da tør han være sig selv. Stå ved det, han har gjort forkert, og gøre det om.

Han bliver nemlig ikke afsløret som bedrager, men bliver set med kærlighed – og Jesus ser også hans bedrag, men ser samtidig også alt det andet, han rummer. Og lige der sker forandringen med ham – og med os.

Det er Guds milde blik – det samme blik, vi møder i dåben, nadveren og i velsignelsen. Når Gud ser på os – løfter sit åsyn på os, da forandrer vores verden sig.

Vi mennesker skal øve os i at bruge det blik på hinanden – både kejser og nabo har brug for at blive set med milde blikke. Vi kan selvfølgelig ikke se på hinanden, som Gud gør det – vi har stadigvæk brug for Guds nådige ansigt, der ser os, og befrier os fra synden. Men vi skal ikke modarbejde Guds nåde ved at dømme hinanden – vi kan derimod arbejde med på Guds plan. Eller blive trælle for Gud, som Paulus beskriver det. Det er en gammeldags måde at sige på, at vi skal arbejde for Gud ikke for synden. Vi skal ikke være så bange for at blive sat udenfor af gruppen, at vi ikke tør tale sandheden, når et menneske sidder alene i et træ, fordi ingen andre vil give det menneske en plads ved sin side. Vi skal have modet til at kalde det menneske til at sidde ved siden af os.

Jesus kalder det store frem i et lille menneske – således også med os. For er det ikke os, der sidder i det træ en gang imellem, og føler os ladt uden for? Er det ikke os, der har brug for at høre en venlig stemme?

Vi har brug for Jesus til at kalde på os – men vi har også brug hinanden til at give os plads i fællesskabet.

Amen

Tags

7. søndag efter trinitatis, Første tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/anni-albaeks-praediken-7-sondag-efter-trinitatis>